

ПРЫВІТАЛЬНАЕ СЛОВА ДА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫІ

Дарагія Калегі і Сябры!

Вітаю ўсіх удзельнікаў XIII Міжнароднай навуковай канферэнцыі «Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай», прысвечанай 100-годдзю з дня заснавання Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і 90-годдзю з дня нараджэння члена-карэспандэнта НАН Беларусі, прафесара Алега Антонавіча Лойкі.

Перадусім віншую ўсіх са 100-годдзем нашай Альма Матэр!

Працэс стварэння нацыянальнага Універсітэта ішоў дастаткова марудна і цяжка. Ад ідэі, прамоўленай у 1917 г. Я. Ф. Карскім, да першых заняткаў прайшлі доўгія чатыры гады.

Філалагічнаму факультэту – 82 гады. 82 сумесныя крокі з Універсітэтам у яго 100-гадовай гісторыі! Аднак мова і літаратура пачалі выкладацца з першага дня заснавання БДУ. Спачатку на *этналага-лінгвістычным аддзяленні факультэта грамадскіх навук* (1921 г.), потым на *літаратурна-лінгвістычным аддзяленні педагагічнага факультэта* (1922–1931 гг.), а з 1939 г. на профільным – *філалагічным* – факультэце.

Лёс Універсітэта і яго супрацоўнікаў напрамую залежаў ад тых падзей, што адбываліся ў краіне. БДУ з гонарам прайшоў усе выпрабаванні лёсу: з’явіўшыся на свет у адраджэнскія 1920-я, перажыў крываваыя 1930-я, выжыў у ліхалетныя 1940-я, устаў на ногі ў пасляваенныя 1950-я... Універсітэт ва ўсе часы – гэта адна вялікая Сям’я, дзе ўсе адзін за аднаго. І ў радасці, і ў горы... Тут заўсёды пануе адмысловы акадэмічны дух, які перадаецца ад настаўнікаў да вучняў ужо амаль стагоддзе... Гэтага не зразумее той, хто не вучыўся ў БДУ. БДУ ў такім разе як код. «*Я скончыў БДУ*» адчыняе многія дзверы. А філфак – гэта душа Універсітэта, якая пачынаецца з народнай песні і прыгожага пісьменства. Гэта, бадай, адзіны факультэт сярод іншых, на якім праз вывучэнне *Мовы і Літаратуры* выкрышталёўваецца духоўнасць беларускай нацыі. Гэтаму нас вучыў і прафесар Алег Лойка.

Мы памятаем кожнага, хто стаяў ля вытокаў станаўлення Універсітэта і айчынай філалогіі. І вельмі правільна, што ў час такіх вялікіх юбіляў успамінаюцца Асобы, якія будавалі Універсітэт «на месцах». Адным з такіх стваральнікаў быў і застаецца колішні дэкан факультэта **Алег Антонавіч Лойка** – тонкі і руплівы педагог, таленавіты паэт, грунтоўны навуковец, чалавек, з лёгкай рукі якога на літаратурнае крыло сталі шматлікія беларускія паэты і пісьменнікі.

Да 100-годдзя БДУ выйшла серыя кніг пад назвай «Інтэлектуальная эліта Беларусі. Пачынальнікі беларускай навукі і вышэйшай адукацыі». У апошняй, заключнай кнізе, выдадзенай у 2021 годзе, ёсць нарыс, прысвечаны Алегу Антонавічу.

Да 85-годдзя філалагічнага факультэта рыхтуецца да выдання энцыклапедычны слоўнік «Філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта», дзе будуць надрукаваныя біябібліяграфічныя даведкі аб людзях, намаганнямі якіх ствараўся і абнаўляўся наш родны філфак. Плануецца адкрыццё імянных аўдыторый славуных універсітэцкіх філолагаў, у тым ліку і аўдыторыя **Прафесара Алега Антонавіча Лойкі**.

Звярну ўвагу на сімвалічныя назвы секцый нашай Канферэнцыі.

Секцыя 1 «Да 100-годдзя БДУ: школы, асобы, напрамкі» прысвечана разгляду творчай спадчыны асоб, якія стварылі на кафедры беларускай літаратуры БДУ навуковыя школы, якія доўгі час прадвызначалі асноўныя напрамкі развіцця беларускага літаратуразнаўства. Маецца на ўвазе дзейнасць М. Ларчанкі, С. Александровіча, В. Казловай, І. Навуменкі, Н. Гілевіча, А. Лойкі і інш.

Шматлікія пленарныя даклады і *Секцыя 2 «Асоба і спадчына Алега Антонавіча Лойкі»* прысвечаны вывучэнню жыццёвага і творчага шляху Прафесара.

Сучаснаму філфаку бракуе паэтычна-ўзлётаўскай творчай атмасферы, якую ствараў «герой свайго часу» Алег Антонавіч Лойка.

Жадаю філфаку адраджэння *Лойкаўскіх паэтычных традыцый*, а ўсім удзельнікам Канферэнцыі – здароўя, пазітыву і новых навуковых адкрыццяў!

С. А. Важнік,
дэкан філалагічнага факультэта БДУ